

รู้จัก SRI Fund

กองทุนเพื่อความยั่งยืนอย่างแท้จริง

รู้จัก SRI Fund กองทุนเพื่อความยั่งยืนอย่างแท้จริง

ตลอดหลายปีมานี้ แนวคิดการลงทุนยั่งยืนได้กลายเป็นกระแสหลักของการลงทุนในระดับโลก จนเกิดการพัฒนาลิทธิภัณฑ์การลงทุนที่ใส่ใจมิติด้านความยั่งยืนออกมาอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ESG Fund หรือ กองทุนรวมที่ลงทุนในธุรกิจที่คำนึงถึงด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental) สังคม (Social) และธรรมาภิบาล (Governance) ซึ่งนอกจากจะสร้างคุณค่าให้กับโลกแล้ว ยังเพิ่มโอกาสการสร้างผลตอบแทนที่ดีในระยะยาวอีกด้วย

กองทุนเพื่อความยั่งยืนนั้นถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมกระบวนการลงทุนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และลดความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เช่น การได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) การให้ความสำคัญด้านธรรมาภิบาล การสนับสนุนให้เข้าถึงแหล่งเงินทุน ตลอดจนประเด็นของการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างตรงไปตรงมา ไม่บิดเบือน และครบถ้วนตามจริง ส่งผลให้ปัจจุบันเกิดกองทุนที่เน้นความสำคัญด้านการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนตามหลักสากลที่เรียกว่า “SRI Fund” ขึ้นมา

SRI Fund คืออะไร แตกต่างอย่างไรจากกองทุนทั่วไป

กองทุนรวมเพื่อความยั่งยืน หรือ SRI Fund ย่อมาจากคำว่า **Sustainable and Responsible Investing Fund** คือ กองทุนรวมที่มีนโยบายมุ่งเน้นลงทุนตามหลักความยั่งยืนด้วยแนวคิด ESG ได้แก่ **Environmental** เช่น การใส่ใจสิ่งแวดล้อม ลดก๊าซเรือนกระจก รักษาป่าไม้ บำบัดน้ำเสีย **Social** เช่น การให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชน หรือชุมชน **Governance** เช่น การดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้

โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อคัดเลือกกิจการที่รับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการเติบโตแบบมั่นคงและยั่งยืน มากกว่ามุ่งสร้างผลกำไรสูงสุดในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ

หัวใจสำคัญของ SRI Fund คือ กองทุนจะต้องเปิดเผยข้อมูลการลงทุนที่ถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อให้ผู้ลงทุนประกอบการตัดสินใจลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถตรวจสอบได้ว่ากองทุนดังกล่าวได้นำเงินไปลงทุนตามนโยบายที่ตอบโจทย์ด้านความยั่งยืนอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ไม่จำเป็นต้องลงทุนในกิจการที่ให้ความสำคัญกับหลัก ESG ครบทั้ง 3 ด้าน โดยอาจจะครอบคลุมเฉพาะมิติใดมิติหนึ่งก็ได้

ยกตัวอย่างประเภทหลักทรัพย์ที่ SRI fund สามารถลงทุนได้ อาทิ หุ้นที่ได้รับการจัดอันดับความยั่งยืน (ESG Rating), หุ้นที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน, กิจการที่ลดปริมาณคาร์บอน, บริษัทที่มีสัดส่วนรายได้จากกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งทั้งหมดนี้จะต้องผ่านกระบวนการพิจารณาอย่างเข้มข้นจากทีมผู้จัดการกองทุน

วิธีสังเกตว่ากองทุนไหนเป็น SRI Fund สามารถดูง่าย ๆ จากตราสัญลักษณ์ **“SRI”** บนหน้าหนังสือชี้ชวน (factsheet) ซึ่งบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต. จะเป็นผู้รับรองว่ากองทุนไหนที่มีวัตถุประสงค์การลงทุนเพื่อความยั่งยืน และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วน

ภาพที่ 1: ตราสัญลักษณ์ SRI ที่มา: [สำนักงาน ก.ล.ต.](#) ณ วันที่ 08/08/2022

นอกจากตราสัญลักษณ์แล้ว ผู้ลงทุนควรศึกษาสาระสำคัญต่าง ๆ ในหนังสือชี้ชวน เช่น นโยบายการลงทุน หลักทรัพย์ที่กองทุนนั้นไปลงทุน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ค่าธรรมเนียม ตลอดจนนโยบายการลงทุนในกิจการที่ให้ความสำคัญด้านความยั่งยืน

SRI Fund กับ ESG Fund เหมือนหรือต่างกันอย่างไรบ้าง

หลายคนน่าจะรู้จักและคุ้นเคยกับ ESG Fund ซึ่งจริง ๆ แล้วมีความคล้ายคลึงกับ SRI Fund มากทีเดียว เพราะทั้งคู่ต่างก็เป็นกองลงทุนที่มีนโยบายมุ่งเน้นการลงทุนในกิจการที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนเหมือนกัน แต่จุดที่แตกต่างออกไป คือ SRI Fund จะมีข้อกำหนดว่าต้องเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนที่ครอบคลุมตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”) กำหนด ซึ่งประกอบด้วย

- วัตถุประสงค์การลงทุนที่เกี่ยวกับความยั่งยืน
- เป้าหมายด้านความยั่งยืนที่กองทุนรวมต้องการบรรลุ
- กลยุทธ์การลงทุน
- กระบวนการวิเคราะห์และคัดเลือกหลักทรัพย์

สาเหตุที่ต้องมีการเปิดเผยข้อมูลแบบนี้ก็เพื่อป้องกัน “การฟอกเขียว” (Greenwashing) ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของโลกการลงทุนด้าน ESG จากการบิดเบือนข้อมูลหรือบอกความจริงไม่ครบ จนอาจทำให้ผู้ลงทุนเกิดความเข้าใจผิดว่ากองทุนนั้นลงทุนเพื่อความยั่งยืน ทั้งที่ความจริงแล้วไม่ได้เป็นเช่นนั้น เพราะฉะนั้น จึงมีการผลักดันให้เกิด SRI Fund ขึ้นมาอย่างเป็นทางการเพื่อลดปัญหา Greenwashing นั่นเอง

SRI Fund เหมาะกับนักลงทุนแบบไหน?

1. มีเป้าหมายการลงทุนในระยะยาว

เนื่องด้วยการลงทุน SRI Fund ไม่ได้เลือกลงทุนในหุ้นที่เน้นตัวเลขทางการเงินเป็นหลัก แต่ให้ความสำคัญในมิติอื่น ๆ ด้วย จึงต้องใช้ระยะเวลาในการพิสูจน์ที่ยาวนาน แต่ก็แลกมาด้วยรากฐานที่มั่นคงแข็งแรง พร้อมทั้งโอกาสในการสร้างผลตอบแทนที่เติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว

2. เป็นทางเลือกในการกระจายความเสี่ยงจากการลงทุน

SRI Fund จัดว่าเป็นกองทุนที่ช่วยกระจายการลงทุน (Diversification) และบริหารความเสี่ยงพอร์ตลงทุนได้เป็นอย่างดี จากกระบวนการลงทุนที่คำนึงเรื่อง ESG แบบครบครัน ทำให้สามารถลดความเสี่ยงในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความเสี่ยงด้านกฎหมายและการกำกับดูแล ในขณะที่เดียวกันการเป็นกองทุนรวมที่กระจายเงินไปลงทุนในหลากหลายสินทรัพย์ หลากหลายภูมิภาค ก็เป็นสิ่งที่ช่วยกระจายความเสี่ยงได้เช่นกัน

3. เชื่อมมั่นในกลยุทธ์การลงทุนยั่งยืน

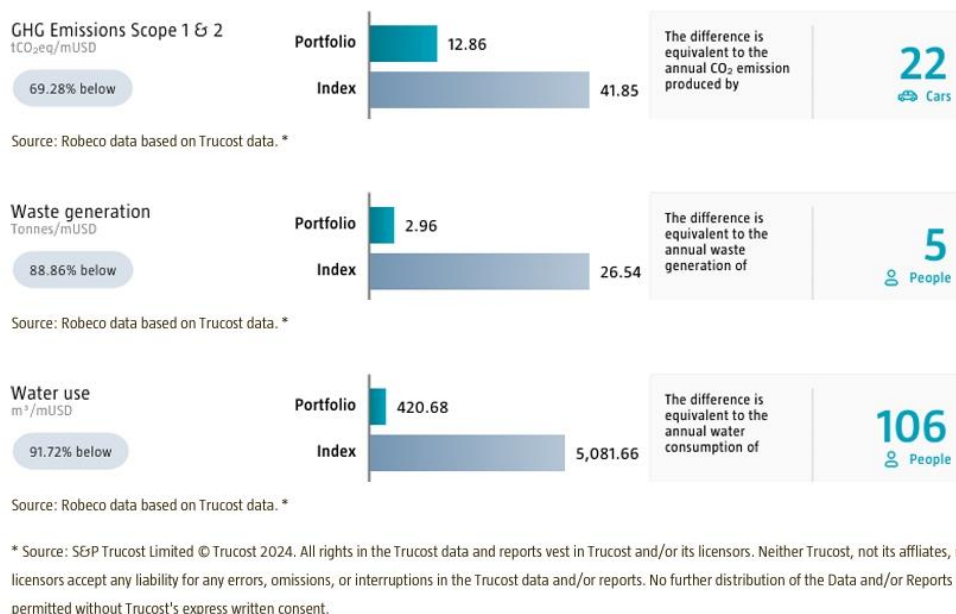
หากคุณเชื่อมั่นในแนวคิดการลงทุนแบบยั่งยืน มองไปยังเทรนด์แห่งอนาคตที่สร้างโอกาสการลงทุนใหม่ๆ ในระยะยาว SRI Fund ถือว่าตอบโจทย์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งปัจจุบันกลยุทธ์การลงทุนของ SRI Fund นั้นมีหลากหลาย เช่น Screening Strategy เน้นคัดสรรหลักทรัพย์ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านความยั่งยืน, ESG Integration พิจารณาข้อมูลด้านการเงินและด้านความยั่งยืนประกอบกัน, Thematic Investment ลงทุนกับเมกะเทรนด์ที่สร้างความเปลี่ยนแปลงต่อโลก และ Impact Investing การลงทุนแบบมีเป้าหมายเฉพาะเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงต่อบางสิ่งให้ดีขึ้น เป็นต้น

รู้จัก UESG กองทุน Feeder Fund กองแรกในไทยที่เป็น SRI Fund

ปัจจุบันกองทุน SRI Fund ในประเทศไทยยังมีไม่มากนัก ซึ่งถ้าจะพูดถึงกองทุนประเภท Feeder Fund ที่เน้นลงทุนในหุ้นยั่งยืนที่มีคุณภาพทั่วโลกและได้รับการประกาศให้เป็น SRI Fund กองแรกในประเทศไทย นั่นคือ **กองทุน UESG: กองทุนเปิด ยูไอเค็ด อีควิตี้ ชัสเทนเนเบิล โกลบอล ฟันด์ จาก บลจ. ยูโอบี (ประเทศไทย)** โดยให้ความสำคัญกับแนวคิดความยั่งยืนตามหลักสากลอย่าง 17 Sustainable Development Goals (SDGs) แผนพัฒนาโลกเพื่อความยั่งยืนโดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations) อีกทั้งยังบริหารงานพร้อมเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่ สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด

กองทุน UESG เป็นกองทุนที่เน้นลงทุนในหุ้นยั่งยืนที่มีคุณภาพทั่วโลก ผ่านกองทุนหลัก (Master Fund) ชื่อว่า Robeco Sustainable Global Stars Equities IL EUR โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่า 80% ของ NAV ซึ่ง Robeco ถือเป็นบริษัทชั้นนำระดับโลกด้านการลงทุนอย่างยั่งยืน ซึ่งเริ่มต้นพัฒนาผลิตภัณฑ์การลงทุนที่ยั่งยืนมาตั้งแต่ปี 1995 ด้วยวิสัยทัศน์ที่มุ่งสร้างความมั่งคั่งและความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่ผู้ลงทุน (ที่มา: [Robeco as of June 2023](#)) ทั้งนี้ กองทุน UESG เป็นกองทุนรวมตราสารทุน ที่มีความเสี่ยงสูงระดับ 6 และมีนโยบายการเงินที่ป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนตามดุลยพินิจของผู้จัดการกองทุนรวม

กองทุนหลักมุ่งหวังสร้างผลตอบแทนที่ดีในระยะยาว และส่งเสริมการลงทุนด้าน ESG โดยนำปัจจัยด้าน ESG เข้ามาพิจารณาในกระบวนการลงทุน นอกจากนี้กองทุนหลักมุ่งหวังจะมีฟุตพริ้นต์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่า Benchmark ด้วยกลยุทธ์การลงทุน Screening และ ESG Integration (ตามประกาศ SRI Fund) (ที่มา: [UESG Factsheet](#) ณ วันที่ 28/12/2023)

ภาพที่ 2: Environmental Footprint ที่มา: [Robeco Sustainable Global Stars Equities Fund Fact Sheet](#) ณ วันที่ 31/01/2024

จากข้อมูล Environmental Footprint (ตามภาพที่ 2) ที่แสดงถึงการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ของบริษัทที่กองทุนหลักได้เข้าไปลงทุนในพอร์ตเทียบกับดัชนีชี้วัดของบริษัทในยุโรป จะพบว่ากองทุนหลักมีคะแนนด้านความยั่งยืนดีกว่าค่าเฉลี่ยในทุกมิติ ทั้งการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การทำให้เกิดของเสียในกระบวนการผลิต และการใช้น้ำ

อีกทั้ง ในพอร์ตจะกระจายการลงทุนไปในสินทรัพย์ทั่วโลก ทั้งสหรัฐอเมริกา ยุโรป เอเชีย และตะวันออกกลาง ขณะเดียวกันยังเข้าไปลงทุนในหลากหลายกลุ่มอุตสาหกรรมที่ให้ความสำคัญด้าน ESG เช่น เทคโนโลยี, สุขภาพ, การเงิน, สินค้าอุปโภค-บริโภค และอุตสาหกรรม นับได้ว่าเป็นกองทุนที่เน้นกระจายมากกว่ากระจุก เพื่อเพิ่มโอกาสบรรลุเป้าหมายทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Sector allocation		Deviation index
Information Technology	25.6%	1.9%
Financials	17.5%	2.3%
Health Care	14.3%	2.0%
Consumer Discretionary	11.8%	1.2%
Industrials	9.3%	-1.7%
Communication Services	7.0%	-0.4%
Consumer Staples	5.0%	-1.8%
Energy	4.2%	-0.2%
Materials	3.6%	-0.3%
Real Estate	1.5%	-0.8%
Utilities	0.0%	-2.5%

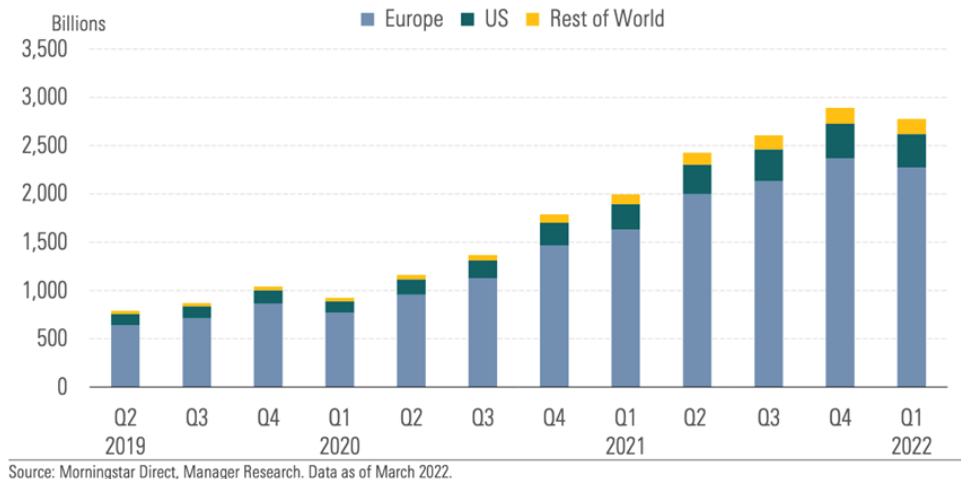
Regional allocation		Deviation index
America	74.0%	0.7%
Europe	18.4%	1.0%
Asia	5.8%	-3.4%
Middle East	1.8%	1.6%

ภาพที่ 3: Environmental Footprint ที่มา: [Robeco Sustainable Global Stars Equities Fund Fact Sheet](#) ณ วันที่ 31/01/2024

นอกจากนี้ กองทุน UESG ได้รับการจัดอันดับให้เป็นกองทุนยอดเยี่ยมแห่งปี 2024 ประเภทกองทุนยั่งยืน (ESG Fund) และได้รับรางวัลจากวารสารการเงินธนาคาร ในวันศุกร์ที่ 19 กรกฎาคม 2024 โดยได้รับเกียรติจาก ดร.เศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นประธานมอบรางวัล สะท้อนผลการดำเนินงานด้านผลตอบแทนและความเสี่ยงในการลงทุนกองทุน ESG ที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย

แนวโน้มการเติบโตของ SRI Fund ทั่วโลก และประเทศไทย

แม้ว่า SRI Fund จะเป็นเรื่องใหม่ในโลกการลงทุน แต่ถือเป็นพันธกิจสำคัญในระดับนานาชาติ ซึ่งต้องการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกัน ข้อมูลจาก Morningstar ระบุว่าสินทรัพย์ในกองทุนความยั่งยืนทั่วโลกเติบโตขึ้นกว่า 3 เท่าตัว นับตั้งแต่ปี 2019 จนถึงเดือนมีนาคมปี 2022 โดยส่วนใหญ่อยู่ในทวีปยุโรปกับสหรัฐอเมริกา (ที่มา: [sri360, Morningstar Direct](#) ณ วันที่ 24/06/2022)

ภาพที่ 4: Quarterly Global Sustainable Fund Assets ที่มา: [sri360, Morningstar Direct](#) ณ วันที่ 24/06/2022

ชัดเจนว่าในระดับโลกกองทุนความยั่งยืนมีแนวโน้มเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากการผลักดันของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับคนรุ่นมิลเลนเนียลที่ใช้ ESG พิจารณาในการตัดสินใจลงทุนมากกว่าคนรุ่นก่อน ๆ

สำหรับประเทศไทย ปัจจุบันมี SRI Fund ทั้งหมด 49 กองทุน มูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมดภายใต้การจัดการรวม 28,000 ล้านบาท หลังมีการประกาศให้จัดตั้งได้อย่างเป็นทางการเมื่อปี 2022 ที่ผ่านมา ซึ่งสำนักงาน ก.ล.ต. เดินหน้าส่งเสริมและยกระดับกองทุนยั่งยืนมาอย่างต่อเนื่อง โดยได้ออกแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลของ SRI Fund เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2565 เพื่อสนับสนุนให้ บลจ. ดำเนินถึงปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการกองทุนรวม (ที่มา: [สำนักงาน ก.ล.ต.](#) ณ วันที่ 02/04/2024)

อีกทั้งยังได้ร่วมกับหน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนอาเซียนออกมาตรฐานกองทุนรวมเพื่อความยั่งยืนของอาเซียน (ASEAN Sustainable and Responsible Fund Standard: SRFS) เพื่อให้ SRI Fund ที่เปิดเผยข้อมูล ครอบคลุมตามที่ ASEAN SRFS กำหนด สามารถเสนอขายหน่วยลงทุนในกลุ่มประเทศอาเซียนได้โดยสะดวก ขณะเดียวกันอยู่ระหว่างเจรจากับ Securities and Futures Commission อ่อนกง เพื่อให้ บลจ. ในประเทศไทย สามารถเสนอขาย SRI Fund ในฮ่องกง ภายใต้โครงการ HK-TH MRF ซึ่งเป็นการจัดการลงทุนระหว่างเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศไทย โดยใช้แนวทางการยอมรับมาตรฐานหน่วยลงทุนซึ่งกันและกัน (ที่มา: [สำนักงาน ก.ล.ต.](#) ณ วันที่ 15/11/2022)

ตลอดจนการเปิดตัว ESG Product Platform ศูนย์รวมข้อมูลอย่างครบวงจรเพื่อแสดงข้อมูลของหลักทรัพย์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ESG ทั้งตราสารทุน ตราสารหนี้ รวมถึงกองทุนรวม

ภาพที่ 5: ESG Product Platform ที่มา: [สำนักงาน ก.ล.ด.](#) ณ วันที่ 09/11/2023

โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นช่องทางที่ช่วยให้ผู้ลงทุนสามารถเข้าถึงข้อมูลผลิตภัณฑ์ทางการเงินกลุ่มความยั่งยืน และตัดสินใจลงทุนได้อย่างเชื่อมั่น รวมทั้งเพิ่มความน่าเชื่อถือ มีประสิทธิภาพ และเข้าถึงได้ง่ายยิ่งขึ้น

บทความโดย บลจ. ยูโอบี (ประเทศไทย) จำกัด

ติดตามข้อมูลการลงทุนอย่างยั่งยืนได้ที่ <https://www.uobam.co.th/th/Sustainability>

สอบถามข้อมูลหรือขอรับหนังสือชี้ชวนได้ที่ บลจ. ยูโอบี (ประเทศไทย) จำกัด โทร. 0-2786-2222

- ผู้ลงทุนควรทำความเข้าใจลักษณะสินค้า เงื่อนไขผลตอบแทน และความเสี่ยง ก่อนตัดสินใจลงทุน
- ผลการดำเนินงานในอดีต/ผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ในตลาดทุน มิได้เป็นสิ่งยืนยันถึงผลการดำเนินงานในอนาคต
- การลงทุนในกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งอาจทำให้ได้รับเงินคืนต่ำกว่าเงินลงทุนเริ่มแรกได้
- กองทุนมีนโยบายป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนตามดุลยพินิจผู้จัดการกองทุน
- ผู้ลงทุนควรศึกษารายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ในหนังสือชี้ชวนของ SRI Fund ก่อนการลงทุน เพื่อให้รับทราบถึงข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ก่อนการลงทุน อาทิ นโยบายการลงทุน หลักทรัพย์ที่กองทุนนั้นได้ไปลงทุน ผลการดำเนินการที่ผ่านมา ตลอดจนค่าธรรมเนียม รวมถึงสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมจากผู้แนะนำการลงทุนที่ได้รับอนุญาต ก่อนการซื้อขาย ทั้งนี้ผู้ลงทุนสามารถตรวจสอบรายชื่อของกองทุน SRI Fund ได้ที่เว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ล.ต. ทุกครั้งก่อนตัดสินใจลงทุน

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- <https://www.smarttoinvest.com/Pages/Investment%20Knowledge/SRI-Fund.aspx>
- <https://sri360.com/sustainable-fund-assets-more-resilient-than-broader-market-in-2022/>
- <https://sustainablefinance.sec.or.th/Fund>
- <https://sustainablefinance.sec.or.th/>
- <https://www.uobam.co.th/th/mutual-fund/00691/UESG>
- https://www.sec.or.th/TH/Pages/News_Detail.aspx?SECID=9721